

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatus De Conscientia, De Peccatis, De Legibus, De Fide, Spe,
Et Charitate

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

1 An lex poenalis possit transgressores illius obligare in conscientia ad
subeundam poenam ante iudicis sententiam?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76540](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76540)

ab illo exigitur poena, & si opus est, ex eius bonis accipitur illo...

Respondeo nullo modo posse iudicem seculari armam tollere ab Ecclesiastico, neque pecuniam pro separatione...

Dices hoc verum esse, si clericus poena redderetur, et tollitur...

Respondeo hoc argumentum convincit non posse spoliari armis clericum...

Sed inquit, qui clerici exempti sunt a potestate laicali in privatione?

Respondeo omnes illos, qui privilegio fori gaudent: qui autem hi sunt...

Quod si religio sit ad constitutiones, & precepta Episcopali comparentur...

formitate, quia haec non ligat nisi illos, qui in eodem statu, & professione sunt...

DISPUTATIO II.

De lege poenali, & irritante.

V A superiori disputatione diximus, communia sunt cuilibet legi. Sed quia de lege irritante actum, & poenam imponere...

PUNCTUM I.

An lex poenalis possit transgressores illius obligare conscientia ad subeundam poenam ante iudicis sententiam.

- 1 Poena alia est privativa alia poenae, alia ipso iure lata, alia ferenda.
2 Solum affirmat nullam poenam praeter censuras incurri posse ante iudicis sententiam.
3 Alij distinguunt inter poenas positivas, & privativas, & privativas affirmant incurri posse ante iudicis sententiam, secus positivas.
4 Ad utramque poenam potest humana potestas obligare ipso facto per legem.
5 Intelligenda est conclusio de poena moderata, non de ea, in qua vita fama, aut honor periclitatur.
6 Satisfit argum. num. 2. & 3. adductis.

PRimito primò, duplex esse genus poenarum. Aliae sunt privativae, aliae positivae: seu aliae sunt, quae nullam requirunt actionem, aliae vero, quae illam requirunt. Privativae poenas voco, quae in privatione consistunt: quales sunt omnes censurae, inhabilitates, irrotationes, & annullationes actuum. Positivae poenas voco, quae actionem aliquam expostulant ad sui executionem, siue actio facienda sit ab ipso delinquente, siue ab alio tertio. Haec sunt flagellatio, exilium, solutio pecuniarum, mutilatio membri, privatio vitae, & similia.

Secundò praemitto poenam aliam dici latam ipso iure, aliam ferendam. Illa dicitur lata ipso iure, quae ad positionem delicti consequitur: illa dicitur ferenda, quae postro delicto ferenda est a iudice.

Quaestio ergo procedit de poenis tam privativis, quam positivis. An possit legislator suis legibus obligare transgressores ad subeundam illas ipso facto ante sententiam factam declaratoriam criminis?

In qua re est prima sententia Soti lib. 1. de iust. q. 6. artic. 6. conclus. 1. ad 1. & 4. lib. 4. quest. 6. art. 3. qui avus est affirmare nullam poenam praeter censuras incurri posse ante iudicis sententiam, fane Victorii rell. 1. de iudi. nom. 14 & Angel. in 4. n. 9. de iustitia legis poenalis. Probatur potest hac obligationem inducendam, quia tota potestas reipublicae est ad politicam gubernationem. Ego ad coercendam delicta, quae politicae gubernationi obstant. Sed haec non videntur esse alia, quam quae publica sunt, publicatione facti, vel sententiae. Ergo ob alia delicta poena incurri non potest. Et hinc nascitur differentia inter legis latae a potestate Ecclesiastica, & civili, potestas enim Ecclesiastica bonum spirituale subditorum attendit, idcirco potest secreta delicta poenis suis spiritualibus coercere: ac civilis potestas, cum potius attendat politicum regimen, non videtur peccatis secretis medicam afficere posse. Et confirmo. Poenae Ecclesiasticae sunt medicinales, quae statim, ac quis cessat a delicto, tollendae sunt. At poenae temporales semel impositae non tolluntur, quantumvis de delicto resipiscas. Ergo ex impositione poenarum Ecclesiasticarum ad civiles non valet argumentum, praecipue cum potestas imponendi Ecclesiasticae poenas maneat a Christo Domino, qui potuit ob praecavenda leccera peccata hanc potestatem concedere. At potestas ad civiles poenas ferendas manavit a republica, quae solum delicta gubernationi politicae adversantia praecavere intendit. Secundò, quia exequi poenam est officium iudicis. Ergo sine interuentu iudicis poena exequi non potest.

Secunda sententia affirmat privativas poenas contrahi posse ante iudicis sententiam, secus vero poenas positivae, quae actionem ad sui executionem requirunt: ita Galetan. a. 2. l. 3. q. 62.

DE CASTRO PALATINO